

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum die foris
vigesimo primo Februarii.

M. BERTINO DIEUXIVOYE,
Censore Doctore Medico, Præside.

An demoliendæ difficili Enterocœle Emericum?

I.

QUANTA necessitate humores excrementitii in hominibus succrescunt, tantâ nec impari iidem sedulò separantur à naturâ, sed præsertim διαχρηματα, quibus colligendis etiamnumque detrudendis organa, consilio dicam ne an artificio majori, concinnata sunt. Dum enim in iis præter viarum longiores anfractus, tam varii generis substantia, atque compositio, nec non fibrarum situs, ordoque singularis suspiciuntur, quædam insuper facultas excretrix potissimum elucet, quâ posita vim attractricem in primis, atque adeò facultatum animæ notitiam suo jam usu, ac vetustate consecrata ut est, æternum mansuram esse eò certius, quò magis illa naturam ducem observat, ac vitæ necessitate quædam nititur, & constat. Scilicet ille

tanquam caufarius malè audit, morborumque viciffitudines præ cæteris experitur, quifquis excrementorum retentioni obnoxius est, quoniam cum contrarii rationem habeant, ea præterquam- quodd sensim calorem nativum peffundant; fuâ etiam immoderatione fatum sæpe fæpius accelerant. Hæc igitur excernendi vis, penes quam defendendæ corporis œconomia cura primùm excubat, Animæ, quæ præest, labore & operâ nusquam defuisse visa est, nisi cum impedita. Concocti enim in imo ventriculo, ac ibidem cum tracti, tum retenti cibi, potusque residua confestim amandat, ad id viciffim sese supernè deorsum astringentibus intestinorum fibris, donec continuatâ serie circumagendo, quidquid redundat & nocet expressum nobiles particulæ dejecerint. Quod ni faciant, imo astricto nimio perè ductu præposterè moveri cogantur, jam eæ, ne suo secernendi proprio muneri desint, *διὰ τὸ ἐλκυσθῆναι* continuò pariant, in quâ remeantes, unde venerant, alimenterum reliquiæ, tandem ore fœdato rejectæ tristitia passim portendant.

I I.

NIMI A siccitate hærent in intestinis & impinguntur excrementa, quæ identidem adnato intus tuberculo, subortâ phlegmone, vel composito sensim humorum quorumvis acervo retineri solent. Conditio pejor, si pars sibimet impedimento sit, lapsuque suo laboriosam Enterocalem affert. Ea quippe hernia etiam & bubonocèle dicta, uniusmodi se non habet, quippe quæ gemina esse queat, mollior atque tolerabilis una, sed pene popularis, quæ notabili intestinorum mole nunc ad relaxatos, & sensim ab interiori, aliàs autem vi exteriori factâ discissos umbilici, inguinis, vel scroti processus in viris aut mulieribus assurgit, quos quidem ubi nec intempestivo situ, jugive illorum nisu laceffi, nec humiditate præter naturam dilatari, nec subligaculi, diuturnâ compressione vacare siveris, eos indigeno glutine coalescentes morborum Medicatrix Natura se solâ aliquando connectat: altera verò præceps est & periculosa, quæ improvisa, subitoque fieri solet, quoties constricto intestino ecce tibi molestus difficilisque tumor contingit. Cum enim proratione muneris intestina per abdomen circumvoluta feruntur, quorum sinuoso tramite, longiorique ductu tardant fœces, ut societatis officio, cui natus est homo fungeretur, illa sæpe fæpius nunc soli-

taria, nunc cum omento deorsum ruere videas, hæc subire parata, quâ declivis, exteriorque peritonœi productio insidentis partis pondere dehiscens, vel quomodocumque soluta malè potissimum cohæret; nec tamen tam facili aditu, quin mox violatam annuli custodiam multo dolore redimat miserabilis æger, cujus cruciatum convolutus in se abundè testatur, acutam, si potest, sensationem tali figurâ sedulò compressurus.

I I I.

FALLITUR qui Stibium veteribus minime notum existimat, cujus tamen si quis apud eos solennis usus, is præcipuè externus fuit. Tetragonum sive figuræ medicamenti nomen, sive errhinum dicatur, non liquet an Stibium, idemque catharticum fuerit, quomodocumque paratum, quale circiter tantopere decantatum hæc ætas veneni suspitione magnificè liberavit, quam jure vel injuriâ alii quondam attulerant. Sed arguto quantumvis labore qualiscumque virtus Antimonii emendata sit; ea quoniam nusquam non energetica, adeo strenuè movet, ut inad- ministrando præsidio modum non immeritò servandum is velit, qui quidem expurgandi humoris morbifici occasionem vix ab orgasmo, nec unquam incipientibus statim morbis, ne præcipitanter, dignumque sacro piaculari quid fiat; persepe aut semper à pepasmo, vel corporum humorumque *εὐεστία* cunctanter & meliùs desumit; etiamsi Emeticum in ischiade, rheumatismo arthritico cum febre, vel amoliendæ gravis Enterocæles causâ propinandum tibi sit. Præstat enim quod in difficili partu venit in usum, molliori motu affectis partibus primò blandiri, atque ne tumentibus impensè locis viæ magis coarctentur, humorum, qui allabuntur & æstuant, impedimenta aliorsum avocare, cum verò sic prospexeris, Antimonium ceu restituendæ partis præcipuum organum delibare. Num enim in his satius est consistere, cruentamque *εγχείρησιν* post habere, quæ suis circumstantiis, hoc est nativis conditionibus defecta, tunc perquirenda est, ubi desperatis illa velut unica, atque suprema naufragii tabula duntaxat superesse potest.

I V.

IN demoliendâ Enterocæle Medentis consilium eò dirigitur, ut è peritonœo præceps intestinum, quâ securitate fieri potest, sed quam ocyùs ad se redire procures. Agendorum initium, situs præsertim intestini, astricti ejusdem natura, constrictionisque ma-

gnitudo declarant, quam consentientibus in unum ventriculo, & intestinis acutus inguinis dolor, dispersusque per inum ventrem torminum intolerabilis sensus, anxietas, ructus, nausea vomitionis *περὶ εἶδος* primùm excipiunt. Hæc juxta; ne impari contrarietate tot symptomatum acerba sylloge radicitus auferatur, vehementi ac Emeticâ medicamenti virtute ad rem dubiò procul opus est, maximè cùm in ejusmodi affectibus, è distantissimis partibus in contrarium revellere debeas. Id muneris implet ex Stibio *μοχλῆα*, quod quidem imbellis leviorque non tantùm, sed etiam quæ alteri addicta est regioni paulò validior movendi ratio, infectum relinqueret. Atque in eo privata Artificis industria eminet, ut quoniam delendus, vel quasi solo æquandus est inguinis, scrotive tumor, illa quæcunque virtus agitat molem, excitato vomitu, qui commodo vertitur, nec est symptoma, sed opus naturæ, ab obstructione partem vindicet, eamque simul & semel liberatam angustis, quibus premitur, in sedem suam restituat; sed ex quâ ne migret ampliùs, cave putes subligaculi præsidium tibi impofterum oneri potiùs, quàm utilitati cuidam affuturum.

V.

MIRUM quot tralatitiis appellationibus variet, quàm multis inquam nominibus insignita sit Enteroccele: an non, quod in Epilepsiâ videre est, argumento nusquam satis significatæ magnitudinis morbi, qui quidem *τῆς ἀλγυμῶν γρηγορέων* molesto sensu Ileus, Miserere mei, Volvulus; aut loci, ceu chordæ contenti acri torsione Chordapsus, Tormentumque dictus, numquam non peracutus, ac etiam animi desponsione, quam affert, periculi plenus est, & operosè curatur. Dum enim dolorem haurit æger, & urget opem; insuper ut agas, instat hostilis metus *νεκρώσεως*, quæ communi, eodemque vinculo admodum coactis unâ cum intestino venis & arteriis afflictæ parti impender, nisi exhibito Emetico ventriculus vomitu tempestivè incitatus omen avertat. Is enim licet aliquandò sibi sit remedio, aut tanquam clavo trudendo clavus, si singultienti jamque vomitanti Illoso, nec dum constanti virium robore, vel nondum anteverrà phlogosi stomachum cics, tunc certè cane pejus & angue fuerit Emeticum, quod contrà post susceptam iterum ac sæpius tum venæ sectionem, tum intestini restitutionem, quanquam frustra, sed nondum accisis viribus oggestum, id sanè medicamentum jure

dixeris Deorum manus. Scilicet epotum subit, sicque Sibi qualitas multum quidem efficacitatis habens, sed amica, in intimos ductus quam primum influens ventriculum miscet, dum amplius explicata fundum ejus ad os ita commodum effert, ut resupinata identidem nobilioris organi ecphyssi totâ, sursumque vicissim ad sese contendentibus aliis intestinis, devinctam quamcunque eorum partem Ileum, aut Cæcum brevibus circumtensi involucri faucibus evocet, suo quidem ordini, eò citius asserendum, quò magis utcunque delinitis viarum difficultatibus, attractæ jam mutua successione partes in locum naturalem se ipsis inclinant. Cum enim unâ, continuâque substantiâ donentur, ea se tanquam in choro consequutione quâdam invicem ducere nata sunt, aut sanè sic comparata, ut quod in molitione organicâ amat fieri, quemadmodum mota ad nutum prioris corpora sequi videas, sic etiam illa vi sibi communicatâ pariter ducantur, ac è violentâ sede revellantur in eam, quæ à natura est; operam ad id navante Medico, qui opportunitatem nactus, nodum solvere novit, quem fatius visum est non rescidisse.

Igitur demoliente difficili Entereocele Emetitum.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Claudius Guerin.

M. Paulus Matrot.

M. Carolus le Long.

M. Ludovicus Morin.

M. Petrus Lombard.

M. Philippus Mathon.

M. Abrahamus Theuart.

M. Nicolaus Lienard.

M. Philippus Douté.

Proponebat Parisiis NICOLAUS BRUNEL de la
Carliere, Lexoviensis, Baccalaureus Medicus.
A. R. S. H. 1686.

Apud Franciscum Muguer, Regis & Facultatis Medicinæ Typographum.